డబ్బుకోసం

ఒకమహా నగరంలో బిజీగా వున్న బజారులో ఫుట్ పాత్ మీాద నిల్చుని వున్నాడు ఒక పధ్నాలుగేళ్ళ బాలుడు. నల్లటిరంగు, బక్కచిక్కిన శరీరం. అంగుళం మందాన దుమ్ము పట్టిన కాళ్లూ, లోతుకుపోయిన కళ్ళూ వున్న ప్రపంచాన్నంతటినీ కబళించి వేయాలన్నంత ఆకలితో, ఆశతో రోడ్డుమీాద వచ్చిపోయే జనాన్ని చూస్తూ నిల్చున్నాడు.

ఎలక్ట్రిక్ దీపాలతో దేదీప్యమానంగా వెలిగిపోతోంది నగరం. పెద్దకార్లు, చిన్నకార్లు, సిటీబస్సులు, ఆటోలు, రిక్షాలు, జనం అటునుంచి యిటు, యిటునుంచి అటూ సందడిగా పోతున్నారు. ఆ వేగాన్ని వెలుతురునీ చూస్తుంటే యాదయ్య గుండెలో ఏదో ఆరాటంగా ఉంది. ఆ వేగాన్ని తానుకూడా అందుకోవాలనీ. ఆ వెలుగును తన జీవితంలో

నింపుకోవాలనీఏవేవో కోరికలు అతనిచేత గుండెలో అలజడి చేయసాగినయ్.

ఫుట్ పాత్ కి అవతల కొద్దిదూరంలో ఒకచెట్టుక్రింద యాదయ్య తల్లి సీతాలు మూలుగుతూ పడుకుని ఉంది. ఉండుండి దగ్గు పొరలమధ్య "ఎరే యాదిగా, ఏడకి పోయి నావురా!" అంటూ తనలో తాను గొణుక్కుంటున్నట్లు కేక వేస్తోంది.

యాదయ్య తల్లికి దగ్గు, మాటలు వినపడుతూనే ఉన్నాయ్. కాని అతని మనస్సు మాత్రం అటువైపు లేదు. కార్లలో, రిక్షాలలో పోతున్న ఖరీదైన మనుషులనే చూస్తు న్నాడు తదేకంగా.

తెల్లగా సన్నగా పాలరాతిబొమ్మల్లా మెరిసిపోతున్న ఆడవాళ్ళు ఖరీదైన సూట్లలలో, లాల్చీ పంచల్లో ఐశ్వర్యా నికి ప్రాణం వచ్చినట్లు కనబడుతున్న పిల్లలు! ఓహ్, ఎంత అదృష్టవంతులు వాళ్ళు.

"ఆ పిల్లలలో తానుకూడా ఒకడైతే...ఎంత బాగుం డును" అనుకుంటున్నాడు యాదయ్య.

'ఖంగ్ ఖంగ్' మంటూ వినపడుతున్న తల్లి దగ్గు అతని ఆలోచనలను చెదరగొడ్తోంది. "యాదిగా...యాదిగా ...అంటున్న ఆమె కంఠధ్వని అతని గుండెను మెలిపెట్తోంది. ఐనా యాదయ్యలో చలనం లేదు.

బొమ్మలాగా నిలబడి తన కళ్ళ యెదుటి మనుషులను, వాహనాలను తనివితీరా చూస్తున్నాడు.

ఆ లేత మనసులో ఎన్నో ఆలోచనలు సుడులు తిరుగుతున్నాయ్.

ఆ లోతైనకళ్ళల్లో ఎన్నో కలలు నిండుకుంటున్నయ్.

తనుకూడా ఆ పిల్లలలాగా ఖరీదైనబట్టలు వేసుకుని అలా కార్లల్లో తిరగాలంటే తనకి డబ్బుకావాలి. కాని డబ్బు ఎలా వస్తుంది?

పనిచేసి అంత డబ్బు సంపాదించడానికి తనకి తగినంత వయసులేదు. దొంగతనంచేసే ధైర్యంలేదు. ఆ పనులు చేత కావు కూడా.

దొంగతనం చేసినట్లు అనుమానం తగిలితే చాలు పోలీసులు లాకప్పులో పెట్టి నానాహింసలూ పెడతారట. వాళ్ళు కొట్టే దెబ్బలకు తట్టుకోలేక దొంగతనం చెయ్యని వాళ్ళుకూడా చేసినట్లు ఒప్పుకుంటూరు. వాళ్ళూ వీళ్ళూ చెప్పుకోగా వింటుంటే యాదయ్యకి వళ్ళు జలదరించేది.

"తిండిలేక చావనైనా చస్తాను గాని ఆ దెబ్బలు మాత్రం భరించలేను" అనుకున్నాడు. అప్పుడు.

అందుకే దొంగతనం చెయ్యడమంటే చచ్చే భయం యాదయ్యకి.

మరైతే డబ్బు సంపాదించటం ఎలా?

ఒరే యాదిగా! ఇంకెంతసేపు నించుంటావురా? రా!

వచ్చి తోంగో అంటూ తల్లి కేకవేసింది. మరుక్షణమే దగ్గు తెర అడ్డువచ్చి మెలికలు తిరిగిపోయింది.

యాదయ్యకింక కదలక తప్పలేదు.

తల్లి దగ్గరకెళ్ళి నీళ్ళముంత తల్లి నోటి కందించేడు.

నీళ్ళు తాగేక కాస్త దగ్గు సర్దుకుంది.

యాదయ్యకూడా కాసిని నీళ్ళుతాగి తల్లిపక్కనే ముడుచుకుని పడుకున్నాడు.

సీతాలు యాదయ్య వంటిమీద చెయ్యివేసి ప్రేమగా నిమిరింది. "ఏందిరా పిచ్చినన్నాసి ఆడ అంతసేపు నిల్చుండి ఏం సూత్తున్నావురా?" అంటూ గోముగా అడిగింది.

"ఏం నే డెసి, మోటర్లను, మడుసులను సూత్తు న్నాను.

"ఊరికే ఆ మడుసులను సూత్తే ఆళ్ళ సిరి మనకొత్తుం దిటరా. నీ యెర్రిగాని" అంది నిట్టూరుస్తూ సీతాలు.

"ఎందుకు రాకూడదే? మనేం పాపం సేసినామని యిలా తిండికి మాడిపోవాలి? ఇయ్యాల కాకపోతే రేపైనా నేను ఆళ్ళంత డబ్బు సంపాదిస్త సూస్కో" అన్నాడు. పౌరుషంగా యాదయ్య.

కొడుకు రోషం చూసి మురిసిపోయింది సీతాలు.

"నా కొడుకే..." అంటూ మెటికలిరిచి వాడిని ముద్దు పెట్టుకుంది. మళ్ళీ వెంటనే "మనకంత అదురుష్టంకూడా నా-

ఆళ్ళంటే పెట్టి పుట్టినారు. మనమెక్కడ ఆళ్ళెక్కడా" అంది. నిస్పృహగా.

"ఆళ్ళకంత డబ్బు యాడినుండొచ్చిందే" అనడిగేడు తల్లిని.

"బగమంతుడిచ్చేడు."

నువ్వూర్కోవే? బగమంతుడేడన్నా మనుసులకు డబ్బిత్తాడే" తల్లి సమాధానం నచ్చక ఆమెమీద విసుక్కున్నాడు యాదయ్య.

"పూరవ జలమలో ఆళ్ళు పున్నెం సేసుకున్నారు. అందుకే దలమంతులయ్యారు. మనం పాపం సేసినాం గనక యిట్లగున్నాం."

ఎప్పుడో ఏ జన్మలోనో పుణ్యం చేసినంతమాత్రాన ధనవంతులవుతారనటం అంత నమ్మశక్యంగా లేదు యాదయ్యకి. ఈ జన్మలో ఏ ప్రయత్నం చెయ్యకుండానే అంత డబ్బు వస్తుందా?

కేవలం ఎప్పుడో చేసిన పాపానికి ఫలితంగా యిప్పుడు తన తిండీ గుడ్డా లేకుండా రోడ్ల వెంబడి నిలబడి తిరగవలసి వస్తోదంటే ఏడుపువచ్చింది యాదయ్యకి. భగవంతుడు దీనులను కాపాడతాడనీ, పాపులను ప్రేమిస్తాడనీ అంటారే, మరి తమని క్షమించకుండా వచ్చే జన్మలో బాధపడండంటూ తమనిలా పేదవాళ్ళుగా భూమిమీదకు విసిరేసేదెందుకో?

ఆరాత్రల్లా యాదయ్య ఆలోచనలతో కలతనిదుర

పోయేడు. ఆ రాత్రే కాదు, ప్రతిరాత్రి యాదయ్య పడుకో బోయేవరకు తీవ్రంగా ఆలోచిస్తూనే ఉంటాడు.

ఎలాగైనాసరే డబ్బు సంపాదించాలి. తల్లి దగ్గు నయంచెయ్యాలి. తల్లి యేమాత్రం కష్టపడకుండా కూర్చో వాలి. తను సూటువేసుకుని కార్లో తిరగాలి! తను కార్లల్లో చూసే పాలరాతి బొమ్మలాంటి అమ్మాయిని పెళ్ళాడాలి. ఇవే అతని కలలు.

ప్రతిరాత్రి తనకోరికలు సఫలమయినట్లు కలలు కనటం, తెల్లవారేసరికి అడుక్కునే టోలి, నీళ్ళముంత, దగ్గుతున్న తల్లీ అతని కంటబడటం— అతనికి మామూలే.

ఉసూరుమంటూ తల్లీ కొడుకులు నేడొక వైపుకు వెళ్ళి బంగళాల దగ్గర నిలబడి చిల్లరపైసలు అడుక్కోటం వారి కార్యక్రమం.

రాత్రియినాక ఫుట్‌పాత్ మీద నిలబడి వచ్చేపోయే వాహనాలను, జనాన్ని చూసి, అలసిపోయేక తల్లి దగ్గర ముడుచుకుని పడుకుని కలలు కంటూ రాత్రంతా గడుపుతాడు యాదయ్య.

అడుక్కునేటప్పుడు అతని కంటి నాకర్షించే వాటిలో వాల్‌పోస్టర్లు ముఖ్యమైనవి, పిస్తోళ్ళు పుచ్చుకున్న మగ వాళ్ళను శరీరంలోని వంపుసొంపులన్నీ ప్రదర్శించే ఆడవాళ్ళను రంగు రంగుల బొమ్మల్లో చూస్తుంటే మతిపోయేది ఆ పధ్నా లుగేళ్ళ కుర్రాడికి.

తనుకూడా ఆ బొమ్మలలోని మగవాళ్ళలా పిస్టల్ పట్టుకుని దుర్మార్గులందరినీ టప టపమని చంపెయ్యాలని ఆ అమ్మాయిలను ముద్దు పెట్టుకోవాలనీ ఏమేమో ఊహించుకునేవాడు.

ఆ బొమ్మలు మనుషుల్లానే ఆడుతుంటే జనం చూస్తారట. తనుకూడా చూస్తే ఎంత బాగుండును?

పూటకి గతిలేదుకాని తన బతుక్కింక సినిమాకూడానా?

ఎన్నో రోజులు గంటల తరబడి సినిమాహాలు గేటు ముందు నిలబడి సినిమాకి వచ్చేపోయే జనాన్ని చూస్తూ నిలబడేవాడు యాదయ్య. లోపలికి వెళ్ళాలంటే దేవలోకంలోకి వెళ్ళినట్లుగానే భావించి భయంతో, ఆరాధనతో, కుతూహలంతో చూస్తూండేవాడు. బయటున్న వాల్‌పోస్టర్లలోని బొమ్మలను చూసి తృప్తిపడేవాడు.

అదేవిధంగా రోజులు గడిచిపోతున్నయ్.

ఆ రోజుకూడా మామూలుగానే తెల్లవారింది. ఎప్పటిలాగానే కలలుకని చివరికి ఆ కలలు కల్లలేనని తెలియజేసే తన పరిసరాలను చూసేడు యాదయ్య.

డబ్బు సంపాదించాలన్న అతనిలోని బలమైన కోర్కె తీరేమార్గం ఆరోజే ప్రారంభమవుతుందని అతని కేమాత్రం తెలియదు. మామూలుగానే తల్లీ కొడుకులు చెరొక జోలి పట్టుకుని అడుక్కోవటానికి బయల్దేరారు.

మధ్యాహ్నం బస్టాపుదగ్గర అడుక్కుంటూండగా తనని

ఇరవై సంవత్సరాల యువకుడు పరిశీలనగా చూస్తున్నట్లు గమనించేడు యాదయ్య.

ఆ యువకుడు మాసినబట్టలు వేసుకున్నా దృఢంగా బలంగా ఉన్నాడు. అతనిముఖం అతని కళ్ళతీరూ అదీ చూస్తూంటే 'బాగా ఆరితేరిన మనిషిలా' ఉన్నాడు.

"దాదాలాగున్నాడు. నా దిక్కెందుకు సూత్తున్నాడో? ఏదైనా దొంగతనంజేసి నా మీదెట్టాలని సూత్తున్నాడేమో" ననుకుంటూ అతని చూపులనుంచి తప్పించుకుని వడివడిగా అక్కడినుంచి కదిలేడు యాదయ్య.

బస్టాపుదాటి పదడుగులు వేసేడో లేదో ఒకబలమైన చెయ్యి అతని భుజంమీద పడి అతనిని నిలబెట్టింది.

"ఏంది? నన్ను పట్టుకున్నా వెందుకు" గజగజ వణికి పోతూ అడిగేడు యాదయ్య. తనిని పట్టుకున్నది "ఆమనిషే" నని గుర్తించేక.

"ఏరా యాదయ్యా కూలికొస్తావా?" సాధికారంగా అడిగేడామనిషి.

నా పేరు...నా పేరు...నీ కెట్ల తెలుసు? ప్రాణాలు కుంగిపోతుండగా అడిగేడు యాదయ్య.

"అర్ని. ఆ మాత్రం తెలియదట్రా నాయాలా. ఈ పట్నంలో ఎవుడెవడో - ఎవరి పేరేందో, ఊరేందే అన్నీ నాలికమీదనే ఉంటయ్ నాకు. వయసొస్తుంటే యింక యిట్టానే గోచెట్టుకుని అడుక్కు తింటావురా! థూ! సిగ్గులేని

నాయాల. నువ్ గూడా మొగోడివేరా?" అంటూ ప్రేమగా తిట్టేడు, ఆ మనిషి పేరు చంద్రం.

అకారణంగా తనమీద కురుస్తున్న ఆ "ప్రేమతిట్ల"కు తట్టుకోలేక ఉక్కిరిబిక్కిరయ్యేడు యాదయ్య.

"నడు రిచ్చాయెక్కు" అంటూ జబర్దస్తీగా యాదయ్యని రిక్షాఎక్కించి తీసుకుపోయేడు చంద్రం.

యాదయ్య కంతా అయోమయంగా ఉంది. కలలోలాగా ఉంది ఐనా ఏ మూలో ఆనందం మినుకుమినుకుమంటూ తొంగిచూస్తూనే ఉంది.

ఇన్నాళ్లు "కూలిప్పించండి బాబూ!" అని బతిమాలితే కసిరికొట్టే మనుషులను చూసేడుగాని పిల్చి కూలిప్పించే ధర్మాత్ముణ్ణి యిప్పుడే చూస్తున్నాడు యాదయ్య.

కూలికోసం రిక్షామీద పోవటం మరీ విచిత్రంగా ఉంది యాదయ్యకి. "అంటే అంత కూలి ముడ్తుందన్న మాట?"

యాదగిరి గుండె గుబగుబలాడింది. కూలిపనికి రిక్షామీద పోయేంత అదృష్టవంతుడైనందుకు తనని తానే అభినందించుకున్నాడు.

పోయిపోయి రిక్షావాడు సముద్రపురేవు దగ్గర వదలిపెట్టేడు.

రిక్షా దిగగానే చంద్రం రిక్షా అతనికి డబ్బు లివ్వకుండానే లోపలికి నడిచేడు. 'చంద్రంకి ఈ రిక్షా వాళ్ళందరూ

జడుస్తారు కాబోలు? చంద్రం అంతపెద్ద 'దాదా' కాబోలు' అనుకున్నాడు యాదయ్య అతని వెంట నడుస్తూ.

"ఇంకొక అర్ధగంటలో ఓడొస్తుంది ఓడలో పెద్ద పెద్ద పెట్టెలు, మూటలు వస్తాయి, వాటిని మోసుకొచ్చి లారీలో వెయ్యాలి. కూలి యెంతో తెలుశా? పదిరూపాయలు" అన్నాడు చంద్రం.

యాదయ్య తన చెవులను తానునమ్మలేక పోయేడు. "ఏందీ పదిరూపాయలా?" నోరెళ్ళబెట్టి బైటికి అనకుండా నిగ్రహించుకోలేకపోయేడు యాదయ్య.

చంద్రం నవ్వేడు గొప్పగా, ఆ పదిరూపాయలూ తనే యిస్తున్నట్లు పోజు పెట్టేడు.

ఈ రోజుతో తన జీవితంలోని కష్టాలన్నీ తొలగిపోవటం ప్రారంభిస్తాయనుకున్నాడు యాదయ్య.

కాసేపటికి ఓ పదిమంది కూలీలు వచ్చేరు చంద్రం దగ్గరకు. వాళ్ళందరికీ చంద్రం 'నాయకుడు'లా ఉంది. అందరూ అతనిని చూడగానే "నమస్తే" చెపుతున్నారు.

మరి కాసేపటికి టోపీ పెట్టుకుని సిల్కులాల్చీ, గ్లాస్కోపంచ వేసుకున్న ఒక సేఠ్‌జీ వచ్చేడు అక్కడకు. అతనిపేరు హీరాలాల్.

హీరాలాల్‌ను చూస్తూనే చంద్రంతోసహా కూలీలందరూ భక్తిగా నమస్కరించేరు.

యాదయ్యకూడా నమస్కరించేడు.

"ఏడేనా కొత్త కూలీ?" అని హిందీలో అడిగేడు హీరాలాల్.

చంద్రం ఔనని చెప్పాడు.

"నమ్మకంగా పనిచేస్తావా?"

చేస్తానన్నట్లు తలూపాడు యాదయ్య.

"నాకు తెల్దా బాబూ మీా కెట్టాంటివాళ్ళు కావాలో" అన్నాడు చంద్రం తెలుగులో,

హీరాలాల్‌కి తెలుగు మాట్లాడటం రాదు కాని అర్థంచేసుకోగలడు. అలాగే చంద్రం హిందీ అర్థంచేసుకుంటాడు గాని మాట్లాడలేడు. ఐనా వాళ్ళిద్దరి సంబంధం మూడు సంవత్సరాలుగా ఎలాటి ఆటంకాలు లేకుండా సాగిపోతూనే ఉంది.

ఓడ వచ్చే టైము సమీపించేసరికి కస్టమ్సు అఫీసరులు, మప్టీలోఉన్న పోలీసు అధికారులు, సేఠ్‌జీలు అందరూ అక్కడికి చేరుకున్నారు. హీరాలాల్ లాటి సేఠ్‌జీలుఇంకా నలుగురైదుగురు ఉన్నారనీ వాళ్ళకుకూడా ఒక్కొక్కళ్ళకీ పది పన్నెండుమంది కూలీలున్నారని తెలిసింది యాదయ్యకి.

ఓడ రేవులో ఆగగానే జనంలో కలకలం బయులుదేరింది. సేఠ్‌జీలు అందరికన్నా హడావిడిగా తిరుగుతున్నారు. అధికారుల యెడల అతి విధేయత చూపుతున్నారు. కూలీలు కనుసైగలు చేస్తున్నారు. ఓడనుంచి

దింపిన వస్తువులను అధికారులు చెక్ చేసి వదిలేసరికి గంట పైగా పట్టింది.

తోటి కూలీలతో పాటు యాదయ్యకూడా పెట్టెలను మోసి లారీలో వేసేడు. ఆ పనిపూర్తయేసరికి మరోగంట పట్టింది.

సేఠ్ జీ చంద్రం చేతికి నోట్లు యిచ్చేడు. చంద్రం తలా పదిరూపాయలూ యిచ్చేడు, మిగిలిన నోట్లను తన జేబులో పెట్టుకున్నాడు.

పదిరూపాయల నోటును ఆనందంతో వణుకుతున్న చేతులతో పట్టుకున్నాడు యాదయ్య.

పదిరూపాయలు! పదిరూపాయలు!

కలలో తప్ప ఎన్నడూ అంత డబ్బును కళ్ళ జూడలేదు యాదయ్య. ఎప్పుడు అమ్మదగ్గర వాల్దామా, ఎప్పుడా నోటును ఆమెకు చూపిద్దామా అని తహతహలాడసాగాడు.

అప్పటికే సాయంత్రమయింది. నడుసుకుంటూ పోతే గంటపైగా పడ్తుంది. రిక్షాలో పోతే బాగుండుననుకున్నాడు. అంతకుముందు రిక్షాలో కూర్చుంటే కలిగే హాయిని అనుభవించి ఉండటంవల్ల. కాని రిక్షాకి కనీసం రూపాయన్నా యివ్వవలసివస్తుంది. పదిలో ఒకరూపాయి పోతే అమ్మకి నోటు చూపించటం ఎలా? అందుకే పరుగు పరుగున అమ్మ దగ్గరకు బయలుదేరేడు. చుట్టూ రోడ్డుమీద జనం తనని

చూస్తున్నారన్న సంగతికూడా గమనించకుండా రోడ్ల వెంబడి పరుగెత్తాడు యాదయ్య.

రొప్పుకుంటూ వచ్చిన కొడుకుని చూసి వాడికోసమే ఎదురుచూస్తూ కూర్చున్న సీతాలు "ఏందిరా? ఏందలా ఉరుక్కొచ్చినావు?" అనడిగింది ఆదుర్దాగా.

యాదయ్యకి ఆయాసంతో నోట మాట రాక నోటును తల్లి చేతికందించేడు.

ఏదో కొత్తవస్తువును చూసినట్లు నోటును అటూ ఇటూ తిప్పి చూసింది సీతాలు.

చెమటలు కక్కుతూ ఆయాసపడ్తున్న కొడుకు ముఖం లోకి చూసింది.

ఆమె ముఖంలో మారుతున్న రంగులను అర్థంచేసుకునే స్థితిలో లేడు యాదయ్య.

ఒక ఉదుటున లేచి యాదయ్య జుట్టుపట్టుకుంది. "ఏందిరా యిది? కొంపముంచేవురా కొడకా? ఏడెత్తుకు వచ్చేవురా? పోలీసోళ్ళకి తెల్సిందంటే సావగొడ్తార్రా" అంటూ ఫెడీఫెడీ మని చెంపలు వాయించింది.

యాదయ్య యెలాగో తల్లి దెబ్బల బారినుంచి తప్పించుకుని జరిగిన సంగతి చెప్పేడు.

సీతాలు అప్పటికి శాంతించింది. సంతోషం పట్టలేక కొడుకుని కావిలించుకుంది. "పాపిష్టిదాన్ని నా చేతులు

కాల. బిడ్డని ఎట్ల గొట్టినా" అని తనని తాను తిట్టుకుంటూ వాడి వంటినిండా ముద్దులవర్షం కురిపించింది.

వారానికి రెండు, మూడురోజులు 'కూలి' పనికి పోవాల్సి ఉంటుంది యాదయ్యకి. ప్రతిసారి పదిరూపాయల నోటు చేతిలో పడుతుంది.

ఈ పని దొరికిన దగ్గరనుంచి యాదయ్య, సీతాలుల జీవితం హాయిగా వెళ్ళిపోతోంది. అడుక్కున్నవి కాక, వారానికి వచ్చే ఆదాయంతో రోజూ రెండుపూట్లా కడుపు నిండా అన్నం తింటున్నారు.

అలా నాలుగైదు నెలలు గడిచేసరికి యాదయ్యలో కోర్కెలు మొలకెత్తసాగినయ్. ప్రతిరోజూ సినిమాహాలు గేటుదగ్గర పడిగాపులు కాస్తూ వాల్ పోస్టర్లలోని బొమ్మలను చూసి తృప్తిపొందే యాదయ్యకిప్పుడు ఎలాగైనా సినిమా చూసితీరాలన్న కోరిక ఉధృతంగా ఏర్పడింది.

చివరికోరోజు పదిరూపాయల కూలి వచ్చిన ఒక రూపాయ తీసుకుని సినిమా చూసేడు.

ఆ రోజు యాదయ్య జీవితంలో మరుపురాని రోజులలో ఒకటి, ఆ మాటలు, ఆటలు, పాటలు, ఫైటింగులు అన్నీరంగులలో చకచక జరిగిపోతుంటే తెరకు దగ్గరగా కూర్చున యాదయ్య మనస్సుకి ఏవో స్వప్నలోకాలలో విహారిస్తున్న అనుభూతి కలిగింది, సినిమానుంచి తిరిగివచ్చేక తల్లికి

పూసగుచ్చినట్లు చెప్పేడు. "ఈ సారి నువ్ కూడా రాయె చిన్మాకి" అన్నాడు.

"నాకెందుకు చిన్మాలు? నువ్ సూడుసాలు" అందితల్లి,

అప్పటినుంచి వారానికొక సినిమా చూడటం మొదలెట్టేడు యాదయ్య.

ఒకరోజు సినిమాహాల్లో చంద్రం కనపడ్డాడు యాదయ్యకి అతని పక్కన ఒక ఆడమనషికూడా ఉంది. చంద్రానికి పెళ్ళి కాలేదని విన్నాడు. ఆమెవాలకం, వేషం అన్నీ 'అదో' తీరులో వున్నాయ్.

అన్నిటికన్న విచిత్రం చంద్రం వేషధారణ వింతగా ఉంది. టెర్రిను పాంటు, టెర్లిను షర్టు వేసుకున్నాడు. దొరబాబులా ఉన్న చంద్రాన్ని మొదట గుర్తుపట్టలేకపోయేడు యాదయ్య.

చంద్రమే నవ్వుతూ పలకరించాడు "యేందిరా? చిన్మా చూట్టానికి వచ్చినావా?" అంటూపాన్‌తో గారపట్టిన పళ్ళను బయటపెట్టి నవ్వేడు చంద్రం.

మర్నాడు రేవుదగ్గర కొచ్చినప్పుడు మామూలు కూలీ అవతారంలోనే ఉన్నాడు చంద్రం. ఏమిటీ విచిత్రం అని యాదయ్య ఆలోచిస్తుంటే అతనిని చూసి చంద్రం నవ్వుకున్నాడు.

తరువాత "నాలుగేళ్ళు పోతే నీక్కూడా అన్నీ తెలు

త్తయ్‌రా? నువ్ గూడా నానెక్క అవుతవ్ చూస్తుండు" అన్నాడు.

యాదయ్య ఆనందానికి అవధులు లేదు. "నేను గూడా మేడమీాద టికెట్లు కొనుక్కుని పక్కనే ఆడమనిషిని పెట్టుకొని చిన్మాకి పోతానా!" అని పదేపదే అనుకున్నాడు.

ఆ రోజల్లా చంద్రం స్థానంలో తానున్నట్లు కలలు గన్నాడు యాదయ్య. ఒక యేడాది గడిచేసరికి చంద్రం కూలిపని చెయ్యటం మానివేసేడు. సేఠ్‌జీకి అసిస్టెంట్‌గా చేరేడు. ఇప్పుడు రేవు దగ్గరికికూడా టెర్లిన్ బట్టలతోనే వస్తున్నాడు.

యాదయ్య కంత వింతగా ఉంది. కూలిపని చేసే వాళ్ళకి యింతేసి పైసలు ఎలా వస్తున్నయ్? ఈ సేఠ్‌జీలంతా వారం వారం విదేశాలనుంచి తెప్పించుకుంటున్న సరుకేమిటి? అధికారులతో వాళ్లు పడే లాలూచీలలోని ఆంతర్యమేమిటి? చంద్రం ఒక్కసారిగా అంత ఉన్నతస్థానానికి ఎలా వెళ్ళగలిగేడు? ఇలా రకరకాల ఆలోచనలు అతనిని వేధింప సాగినయ్.

క్రమంగా అతనికి విషయాలు బోధపడసాగినయ్. ఆ సేఠ్‌జీలంతా విదేశాలనుంచి వాచీలను, ట్రాన్సిస్టర్లను, బట్టలను అక్రమ మార్గాలలో తెప్పించుకుని మార్కెట్టులో అమ్ముకుని కోట్లు గడిస్తున్నారు. వాళ్ళకింద పనిచేసే వ్యక్తులు కూడా తమతమ అంతస్థులనుండి నెలకి వేలు, వందలు

చాటువున సంపాదిస్తుంటారు. ఇదంతా బహిరంగ రహస్యమే! వాళ్ళు కొందరు ప్రభుత్వాధికారులు, నాయకుల సహకారంతో కోట్లకు పడగలెత్తుతున్నారు. వాళ్ళదగ్గర "సర్కారు"నే కొనగలంత డబ్బుందని విని ఆశ్చర్యపోయేడు యాదయ్య.

వాళ్ళల్లో చాలామందికి చదువుకూడా రాదు. ఐనా వాళ్ళు అధికారులకు, నాయకులకు లంచం యిచ్చి వాళ్ళను తమ గుప్పెట్లో పెట్టుకుంటున్నారు.

యాదయ్యకీ విషయాలన్నీ బోధపడేసరికి అతనికి ప్రొమోషన్‌కూడా వచ్చింది. ఇప్పుడు వాళ్ళ గ్రూపుకి నాయకుడు యాదయ్యే! నిజాయితిగా, గుట్టుగా పనిచేసే వాళ్ళే యిలాంటి పనులకు కావాలి.

ఎవడైనా పొరపాటున "గుట్టు" బట్టబయలు చేసేడో వాడి శవం మర్నాటికల్లా సముద్రంలో ఉండాల్సిందే! కానీ అంతదాకా పరిస్థితిని ఎవ్వరూ రానీయరు. బయటిప్రపంచంలోకి వెళ్ళి నీతిగా, నిజాయితిగా పనిచేస్తే యిందులో పదోవంతు ఆదాయంకూడా రాదని అందరికీ తెలుసు.

డబ్బు సంపాదించటంలోని సుఖాన్ని రుచి చూసిన తరువాత ఎవ్వరూ దానిని వదులుకోవటానికి కిష్టపడరు.

యాదయ్య స్థితి రోజురోజుకీ మెరుగవుతూంది. ఒకసారి ఓడ వచ్చినప్పుడు అతనికి వందరూపాయలనోటు ముట్టింది కూడా,

కథా నిలయం
5115

మొదటిసారిగా పదిరూపాయల నోటును పట్టుకున్నప్పుడు ఎంత ఆనందం కలిగిందో అంత ఆనందం కలిగింది యాదయ్యకి. తల్లిచేతిలో ఆ నోటుపెట్టి హాయిగా నిద్రపోయేడా రాత్రి యాదయ్య.

చెట్టుక్రిందనుంచి పూరిగుడిసెలోకి, అక్కడినుంచి పెంకుటింటి పోర్షన్‌లోకి అక్కడనుంచి డాబా యింటిలోకి అందులోనుంచి పెద్ద బంగళాలోకి మకాం మారింది యాదయ్యది.

సీతాలు సీతాదేవి అయింది. యాదయ్య యాదగిరి రావు అయ్యేడు.

అందరూ యిప్పు డతనిని రావుసాహెబ్ అంటారు. సీతాదేవిని "అమ్మాజీ" అంటారు.

సీతాదేవి జబ్బు పూర్తిగా నయమయింది. నెరసిన వెంట్రుకలతో పట్టుచీరలతో సీతాదేవి హుందాగా కనబడుతుంది.

తల్లిని, చూసినప్పుడల్లా రావుకి ప్రపంచాన్ని జయించినంత గర్వంగా, సంతోషంగా ఉంటుంది, నవమాసాలు మోసి, కని పెంచి, తనకోసం ఆరోగ్యాన్ని, అందాన్ని, ఆనందాన్ని, సర్వస్వాన్ని, కోల్పోవటానికి సిద్ధపడిన తల్లియెడల ఏకొడుకు మాత్రం యింతకన్న ఎక్కువగా కృతజ్ఞతను చూపగలడు? అప్పుడప్పుడు రాత్రిళ్ళు అలసిపోయి పరుపుమీద వాలి

నపుడు అతని కిప్పటికీ ఫుట్ పాత్ పక్కన చెట్టుక్రింద ఖంగు ఖంగుమంటూ తల్లి దగ్గుతున్నట్టే అనిపించి ఉలిక్కిపడి, చటుక్కున లేచి కూర్చుంటాడు.

కళ్ళు తెరవగానే లేత నీలిరంగు లైటులో తన గదిలో ఉన్న ఖరీదైన ఫర్నిచరు, కిటికీలకున్న సిల్కు తెరల రెపరెపలు కనపడగానే కుదుటపడిన మనసుతో నిద్రపోతాడు.

ఫుట్ పాత్ మీద నిలబడి తనా రోజుల్లో కలలు గన్న సుఖాలన్నీ రావుకిప్పుడు పుష్కలంలా లభిస్తున్నాయ్,

సీతాదేవి బంగారు బొమ్మలాటి పిల్లను కోడలిగా తీసుకువచ్చింది.

ఆ పిల్లను బంగారపు తొడుగులు తొడిగేవాడు. కాని రావు కిప్పుడున్న డబ్బుకి, హోదాకి, స్నేహితుల అంతస్తుకీ ...ఆ పిల్ల ఒక్కతే సరిపోదు. డబ్బును మల్లెపూలతో కలిపి విరజిమ్మి రోజుకో అందాన్ని చవి చూస్తున్నాడు.

అన్నిటికన్న గొప్ప విశేషమేమంటే, ఒకప్పుడు ఏ సేఠ్ జీల క్రింద అతను కూలీగా పనిచేసేడో వాళ్ళందరినీ కలిపి కొనగలంత డబ్బును కూడబెట్టేడు రావు.

ఇప్పుడు రాజకీయ నాయకులు పార్టీ విరాళాలకోసం అతని బంగళాముందు క్యూలో నిల్చుంటున్నారు. కొన్ని పార్టీలకు వేలసంఖ్యలోను, కొన్నిటికి లక్షల సంఖ్యలో విరాళాలిచ్చేవాడు రావు.

డబ్బులేనివాడు ఉన్నవాడుకూడా డబ్బు విలువ ఎటు

వంటిదో రావుకి తెలుసు. అందుకే ఎంత కష్టపడిడబ్బును సంపాదించేవాడో అంత ఉదారంగానూ డబ్బును దానం చేసేవాడు.

పోతున్న కారు నాపి ఫుట్ పాత్ మీాద ఉన్న బిచ్చ గాళ్ళకి వందరూపాయలనోట్లు యిచ్చిన రోజులుకూడా ఉన్నయ్. ఆ స్తికులు, నా స్తికులు, రాజకీయ నాయకులు.

ప్రభుతోద్యోగులు, రైతులు, కూలీలు, సినిమా ప్రొడ్యూసర్లు, బిచ్చగాళ్ళు, ఒకరేమిటి ఎవరడిగినా లేదన కుండా విరజిమ్మేవాడు, మళ్ళీ ఆ లోటు పూడ్చడానికి క్రితం కంటే పెద్దయెత్తున దొంగరవాణా వ్యాపారం చేసేవాడు.

ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే అతను మట్టినికూడా బంగారం చెయ్యగలంత సమర్థుడయ్యాడు.

అతను చేసే దాన ధర్మాలన్నీ చూసి తోటి సగ్మల ర్సంతా ఆశ్చర్యపోయేవారు. వాళ్ళుకూడా రావులాగానే అట్టడుగు స్థితినుండి పైకి వచ్చినవారే, కాని అంతమాత్రాన డబ్బును అలా విరజిమ్మ గరిగేవాళ్ళుకారు. తమ కెప్పు డైనా ఉపయోగపడతాడు అనుకున్నవాళ్ళదగ్గర లక్షలు ఖర్చుపెట్టి తమకి ఏమాత్రం ఉపయోగపడదనుకున్నవాడు ఎంత అవసరంతో అడిగినా డబ్బిచ్చేవాళ్ళు కారు. తాము ఖర్చుపెట్టె ప్రతి పైసాకీ ప్రతిఫలాన్నాశించే వాళ్ళ మనస్త త్వం రావుకి వచ్చేదికాదు.

“డబ్బును బాత్ రూములోను, పడకగదిలో భూగర్భం

లోను దాస్తే లాభమేముంది? డబ్బు సంపాదించేది దానిని ఖర్చుపెట్టి మనం ఆనందాన్ని కొనుక్కోవటానికి ఇతరులకు ఆనందాన్ని కలగజేయటానికి మాత్రమే—డబ్బును నువ్వు దాచినకొద్దీ అది నీలోని శాంతిని తినేస్తుంది" అంటూ స్నేహితులకు హితబోధ చేసేవాడు, ఒకప్పుడు వాల్‌పోస్టర్లలో చూసి ఆనందించిన సినీ తారలందరూ తన కడగంటి చూపు కోసం తహతహలాడిపోవటం చూసి నవ్వుకునేవాడు రావు.

"నాలో అందం లేదు. ఆకర్షణ లేదు, కాని డబ్బు ఉంది అందుకే వాళ్ళు నాచుట్టూ తిరుగుతున్నారు" అనుకునేవాడు.

ఒకప్పుడు సినిమా చూట్టానికి టిక్కెట్టు కొనలేకపోయిన రావు కిప్పుడు ఇండియాలోని ప్రతి పెద్దనగరంలోనూ రెండేసి సినిమాహాళ్లున్నాయ్. ఆ సినిమాలు తీసే ప్రొడ్యూసర్లకి తను కల్పతరువు. సినిమాలలో నటించే తారలకి అతని 'రికమెండేషన్' ఎంతో బలాన్నిస్తుంది.

ఐనా ఏ స్మగ్లరు దగ్గర డబ్బును తీసుకొని ఆ సినిమా తీసేరో ఆ స్మగ్లర్లనే దేశద్రోహులుగా చిత్రిస్తూ సినిమాలు తీసి, లక్షలు సంపాదించి తమ దేశభక్తిని చాటుకుంటున్నారు సినీ నిర్మాతలు.

రాత్రిళ్ళు తన కాళ్ళమీదపడి పార్టీకి విరాళాలు సేకరించి అందులో మూడొంతులు సొంత ఖర్చులకు వాడుకునే రాజకీయనాయకులు తెల్లారేక "దేశంలో పెచ్చు పెరుగుతున్న అవినీతిని, దొంగరవాణా వ్యాపారాన్ని ఖండిస్తూ

పత్రికాప్రకటనలు చేస్తుంటే పగలబడి నవ్వాలనిపించేది రావుకి.

ఈ సారి విరాళాలకోసం వచ్చినప్పుడు "మీలాంటి దేశభక్తులకు విరాళా లిప్వగల స్తోమతు నాకెక్కడిదండీ." అనడిగితే ఏమంటారో అనుకునేవాడు.

కాని ఎంతడబ్బు సంపాదించినా రావులో అంతరాత్మ చావలేదు. మనసు వడిలిపోలేదు, హృదయం ముకుళించుకు పోలేదు.

వీళ్ళచేత అలాటి మాటలనిపిస్తున్నది డబ్బేనని అతనికి తెలుసు. డబ్బే యీ ప్రపంచాన్నంతటినీ పాలిస్తోందనీ, రాజకీయాలు, మతం, కళలు అన్నీ ఆ డబ్బుతోనే నడుస్తా యనీ అతనికి తెలుసు.

అందుకే వాళ్ళని వెంటనే మనసులో క్షమించగలిగే వాడు.

అన్ని సుఖాలున్నా రావు మనసులో ఈనాటివరకూ ఒక వెలితిమాత్రం అలాగే వుంది. అది చదువుకోవాలన్న ఆకాంక్ష.

డబ్బుతో ఇల్లు కొనుక్కున్నాడు. సూట్లు కొనుక్కున్నాడు. స్నేహితులను కొనుక్కున్నాడు. సినిమా రంగాన్ని కొన్నాడు. రాజకీయాలను కొన్నాడు, కాని చదువును కొనుక్కోలేకపోయేడు.

పాతికేళ్ళు దాటేక పలకా బలపం పట్టుకొని అక్ష

రాలు నేర్చుకోవాలంటే అతనికి సిగ్గుగా ఉంది. ఈ సుఖా లన్నిటితోపాటు చదువుకూడా ఉంటే ఎంత బాగుండును! అనుకునేవాడు. తనలోని అసంతృప్తిని తీర్చుకోవటానికి స్కూళ్ళకు, కళాశాలలకు, విశ్వవిద్యాలయాలకు విరివిగా విరాళాలివ్వటం ప్రారంభించేడు. బీదవిద్యార్థులకు స్కాలర్ షిప్ లివ్వటానికి కొన్ని నిధులను యిచ్చేడు. అలా కొంత వరకు ఊరట పొందగలిగేడు రావు.

కాని రావు కోరుకున్నట్లు రోజులన్నీ అతనివి కాలేక పోయినయ్. పదిసంవత్సరాలపాటు మకుటంలేని రాజుగా వెలిగిపోయిన రావును హఠాత్తుగా "మీసా" క్రింద అరెస్టు చేసేడు.

అతనంతటివాడు కావటానికి దోహదం చేసిన పోలీసు అధికారులు, మంత్రులు, రాజకీయ నాయకులు ఏవో కొన్ని రాజకీయ కారణాలవల్ల, అమాయక ప్రజల అభిమానాన్ని చూరగొనేందుకో, మరెందుకో తన కెదురు తిరిగినందుకు ఆశ్చర్యం కలగలేదు రావుకి.

"ఏరుదాటేక తెప్పతగలబెట్టే మనుషులు వీళ్ళు" అని అతనికి తెలుసు.

జైల్లో ఇంద్రభోగాలనుభవిస్తూ రెండునెలలు గడిపేడు రావు.

జైల్లో తనకు రాజోపచారాలు చూస్తుంటే నవ్వు వచ్చింది రావుకి.

"నేరస్థులలో కూడా వర్గాలుంటాయన్న మాట. ఆఖరికి జైల్లో కూడా ఉన్నవాడికి విందుభోజనం లేనివాడికి లాఠీ దెబ్బలు కాబోలు" అనుకున్నాడు.

చిన్నతనంలో దొంగతనం చేసినా, చేసినట్టు అనుమానం కలిగినా పోలీసులు చావగొడ్తారని విని తను ఎలా భయపడిందీ గుర్తుకు వచ్చింది రావుకి.

ఈనాడు దేశాన్ని ముంచివేసేంత పెద్దయెత్తున దొంగ రవాణా వ్యాపారం చేస్తున్నట్లు తెలిసికూడా జైలులో తనని గౌరవంగా చూస్తున్నారు.

బహుశా తన ఉప్పు తిన్న విశ్వాసం గలవారి ఆజ్ఞల లోనే యివన్నీ జరుగుతున్నాయేమో అనుకున్నాడు.

కొన్ని నెలలు గడిచేత అతను కోర్టులో తన తరఫున వాదించుకోవలసి వచ్చింది. తాను కనుసైగ చేస్తే పెద్ద పెద్ద లాయర్లందరూ వస్తారు. తన తరఫున వాదించటానికి కాని రావు అందు కిష్టపడలేదు.

తను చేసేపని తప్పని తెలిసీ తనా పని చేసేడు.

ఆ పనిచేస్తే కాని తను మనిషిగా బ్రతకలేడని చేసేడు.

బ్రతికిన నాలుగురోజులపాటు సుఖంగా బ్రతకాలనే ఆ పనిచేశాడు.

నీతిగా నడుచుకుంటే ఈ సంఘంలో కూడు దొరకదని తెలిసే తనా పని చేసేడు.

తను ఎవరికళ్ళూ గప్పి ఈ పనిచేయలేదు.

డబ్బుతో వాళ్ళనోళ్లు నొక్కేడంతే!

తాను చిన్నతనంలో కలలుగన్న జీవితాన్ని చవిచూసేడు.

తనకు చేతనైన విధంగా యితరులకు సహాయం చేసేడు.

అంతకుమించి మానవ జన్మకింక ఏం కావాలి?

ఇప్పుడు తను తప్పు పనిచెయ్యలేదని కోర్టులో అబద్ధం ఆడటానికి రావు అంతరాత్మ అంగీకరించటం లేదు.

తను చేసింది ముమ్మాటికీ తప్పే? తన తప్పుకి ఏ శిక్ష విధించినా అనుభవించటానికి సిద్ధమే!

ఐతే అతను న్యాయస్థానంలో చెప్పదల్చుకున్న విషయాలు కొన్ని ఉన్నాయి.

అవేమంటే "ఇలా నాలాటి స్మగ్లర్లను కొందరిని శిక్షించినంతమాత్రాన సమాజం బాగుపడదు నాలాటి వాళ్ళను తయారుచేసిన పరిస్థితులను యింకముందైనా కల్పించకుండా చూడాలి, పదిహేనేళ్లుగా ఈ దొంగరవాణా వ్యాపారంతో సంబంధం గలిగిఉన్న నేను యిన్నాళ్ళుగా పట్టుబడక పోవటానికి కారణమేమిటి? వేదికలమీద శ్రీరంగనీతులు చెప్పే నాయకులందరూ నాలాటివాళ్ళను యాచించి పొందిన డబ్బుతోనే ఆ నాయక పదవిని పొందేరని మీకు తెలిస్తే యేం చేస్తారు? కంచెయే చేను మేసినట్లు దేశంలోని శాంతి

భద్రతలను కాపాడవలసిన పోలీసు అధికారులే డబ్బుకి కక్కుర్తిపడి లక్షలకొలది దొంగ సరుకులు రవాణా అవుతుంటే చూసీ చూడనట్లు ఊరుకుంటున్నందుకు వాళ్ళమీద మీ రేరకమైన చర్య తీసుకొంటున్నారు. ఏ ఆఫీసులో చూసినా ప్యూన్ దగ్గరనుండి ఆఫీసరువరకు లంచం తీసుకునే వాళ్ళే! దీనికంతకీ కారణం యేమిటి? ఈ వ్యవస్థలో ఉన్న లోపం, పాలకవర్గంలోని అసమర్థత - ముందు ఈ వ్యవస్థను మార్చండి. పాలకవర్గాన్ని సురక్షితం చెయ్యండి. వ్యక్తులు వాళ్ళంతట వాళ్లే మారతారు. వ్యక్తిగతమైన బలహీనతలు ప్రతి మనిషిలోనూ పుట్టూనే వస్తయ్, స్వభావసిద్ధంగా ప్రతి వ్యక్తి నేరస్థుడే! ఏ క్రిమినల్ కాని అతనిలోని ఈ పాశవిక ప్రవృత్తిని రెచ్చగొట్టకుండా చూడటం ప్రభుత్వం కనీస కర్తవ్యం. మీరిచ్చే ఏ రకమైన శిక్షనైనా అనుభవించటానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను నేను. కాని కుళ్ళిపోతున్న ఈ వ్యవస్థ యిప్పటికైనా బాగుపడుతుందా? అట్టడుగునఉన్న మనిషి కనీసావసరాలను తీర్చుకునే శుభదినం ఎప్పటికైనా వస్తుందా? సమాజంలోని అట్టడుగు తరగతినుంచి వచ్చిన ఒక వ్యక్తిగా నేను మిమ్మల్ని ప్రశ్నలు వేస్తున్నాను. మీ చట్టాలు, ధర్మశాస్త్రాలు దేశంలోని ప్రతిమనిషికీ కూడానూ, గుడ్డా యివ్వలేనప్పుడు వాటిని పొందటానికి తనకి వీలైన మార్గాల నన్వేషిస్తున్నారు ప్రజలు. అందుకే వాళ్ళను నేర

స్థులుగా భావించి శిక్షించేముందు అసలువాళ్ళు నేరస్థులు కారని, కొన్ని దుష్టశక్తులు తమ స్వార్థానికుపయోగించుకునే సాధనాలు మాత్రమేనని గుర్తించండి. అదే నా ప్రార్థన!" అంటూ ముగించేడు రావు.

అతని మనసిప్పుడెంతో తేలికగా ఉంది. శిక్ష ననుభవించబోతున్నానన్న భయంలేదు, దుఃఖంలేదు.

డబ్బును కొనగలిగినా డబ్బుకి తన అంతరాత్మ నమ్ముకోలేదు రావు. అందుకే తన క్లిష్టపరిస్థితిలోకూడా అంత నిబ్బరంగా మాట్లాడలిగేడు.